

Paspartoe: definitie en begrip

Paspartoe is een individuele spaar- en voordelenpas voor personen die willen deelnemen aan Brusselse vrijetijdsactiviteiten, met financiële kortingen voor mensen in armoede. (MIA's) Paspartoe is geënt op het UiTPAS-systeem van CultuurNet Vlaanderen(voortaan Publiq), dat in 2012 in Aalst werd gelanceerd als proefproject en sindsdien in verschillende steden en regio's in Vlaanderen uitgerold is. Momenteel is UiTPAS actief in Brussel, regio Gent (Gent, Destelbergen, Merelbeke), Oostende, regio Zuidwest (Kortrijk, regio Kempen (Beerse, Oud-Turnhout, Turnhout en Vosselaar), Maasmechelen, Mechelen, Meetjesland(Assenede en Eeklo), Leuven, Lier, Westhoek(Diksmuide, Ieper, Poperinge en Zonnebeke)

In Brussel werd Paspartoe ontwikkeld in samenwerking met Publiq (het vroegere CultuurNet Vlaanderen, Muntpunt en het Brussels Platform Armoede. Het project werd gelanceerd op 14 februari 2014.

Met de Paspartoe spaart de pashouder punten bij elke deelname aan een activiteit van Paspartoe-aanbieder. Vanaf drie punten kunnen deze omgeruild worden voor een omruilvoordeel bij een van de Paspartoe-aanbieders.

Elke Brusselse pashouder ontvangt jaarlijks een forfaitaire korting ter waarde van 6 euro, als kortingsbon te gebruiken bij culturele activiteiten van Paspartoe-aanbieders.

Mensen in armoede kunnen een Paspartoe aan reductieprijs krijgen, waarmee ze niet enkel kunnen sparen en omruilen, maar ook aan een verminderd tarief kunnen deelnemen aan de vrijetijdsactiviteiten. Voor het aanbod tot en met 16 euro betalen ze standaard 2 euro; voor het aanbod boven 16 euro zijn er prijsafspraken per aanbieder.

Eind 2015 werd de werking van Paspartoe voor een eerste keer geëvalueerd. Dit resulteerde in een bespreking op de Raad en een aantal aanbevelingen om Paspartoe verder uit te bouwen tot een meer toegankelijk instrument met een breed vrijetijdsaanbod en een doelgroepenwerking.

In opvolging van de resolutie van de Raad van de VGC keurde het College in maart 2016 een nieuw actieplan 2016-2019 goed

Met dit plan wil het College de verdere ontwikkeling van Paspartoe als vrijetijdskaart in het gewest stimuleren, met specifieke maatregelen voor deelname aan vrijetijd in groep.

Doelstellingen van het actieplan:

Paspartoe wordt strategisch verankerd als instrument voor een toegankelijk en participatief vrijetijdsbeleid in het beleidsdomein Cultuur, Jeugd en Sport. Paspartoe wordt dé vrijetijdspas in Brussel voor het Nederlandstalig vrijetijdsaanbod. Hiervoor is het noodzakelijk dat:

- Het gebruik van Paspartoe geoptimaliseerd en vereenvoudigd wordt.
- Het aantal Paspartoe's stijgt, met aandacht voor mensen in armoede.
- Paspartoe gebruiksvriendelijk is, ook voor groepen.
- Paspartoe een zichtbaar merk wordt in de vrijetijdsector in Brussel.
- Paspartoe een gedragen instrument is, waarbij alle betrokkenen (partners, pashouders, intermediairen en verenigingen) ambassadeurs worden van het instrument en de filosofie erachter.
- De verbinding met UiTPAS bewaakt wordt, zodat Paspartoe een vrijetijdspas is die in heel Vlaanderen wordt gebruikt en vice versa.

In aanvulling op het individuele kaartsysteem is in Brussel de groepspas ontwikkeld voor gebruik in groepen.

- Voor organisaties die werken met personen in armoede, erkend door het College. De groepspas voorziet in sterk verlaagde toegangsprijzen bij groepsdeelname aan vrijetijdsactiviteiten bij Paspartoe-aanbieders. Deze groepspas wordt jaarlijks standaard opgeladen met 150 kansentarieven van 2 EUR. Zij krijgen ook de gewone groepspas met de 70 kortingen van 6 EUR.
- Erkende verenigingen en Nederlandstalige onderwijsinstellingen (leerplicht- en volwassenonderwijs) van het Brussels hoofdstedelijk gewest kunnen een gewone groepspas aanvragen, waarop jaarlijks 70 kortingen van 6 EUR worden opgeladen.

De groepspassen konden aangevraagd worden bij de administratie vanaf september 2016. Eind 2017 zijn er reeds zo'n 375 groepspassen aangevraagd.

Algemene evoluties

Vanaf mei 2016 werden belangrijke verbeteringen aan het technische platform en het software-systeem actief. Hierdoor werd het Paspartoe eenvoudiger te gebruiken voor aanbieders, pashouders en verkoopbalies. De nieuwe communicatie en de uitrol van de groepspas werden gelanceerd voor het publiek en de aanbieders tijdens een event op 31 mei 2016. Samen met Muntpunt werd een nieuw communicatietraject ontwikkeld met een sterke inzet op de brede communicatie via een vernieuwde website, events, een resem nieuwe voordelen, een aangepast welkomspakket, direct mailings, aangepast drukwerk en promomateriaal. Tijdens het voorjaar 2016 werden er 23 nieuwe verkoopbalies geïnstalleerd in alle Gemeenschapscentra en bij het Brussels Ouderenplatform. Deze maatregelen stimuleerden het gebruik van de pas en een belangrijke groei van het aantal pashouders. De verspreiding van de nieuwe, handige groepspassen voor erkende verenigingen en Mia-verenigingen zorgen voor een betere toegang van groepen aan activiteiten met Paspartoe. In aanvulling van de technische verbeteringen werden afspraken gemaakt met Lasso, Citizenne, Muntpunt en het Brussels Platform Armoede voor de begeleiding van het doelpubliek van kansengroepen en MIA pashouders.

Om de aansluiting bij het UiTnetwerk nog te versterken is het vanaf juni 2017 mogelijk om als niet-inwoners van het Brussels hoofdstedelijk gewest een Paspartoe te verkrijgen.

Naast de vaste balies blijven de medewerkers van VGC/Muntpunt aanwezig op talrijke evenementen om Paspartoe te promoten en zichtbaar te maken voor verenigingen en bezoekers van vrijetijdsevents. In 2016 zijn er 22 mobiele balies georganiseerd en in 2017 32 mobiele balies. Er werden mobiele balies georganiseerd op uiteenlopende evenementen zoals bv. Autoloze Zondag, Boterhammen in het Park, Kick-off voor studenten, Stadskriebels, seniorenmiddagen, school-oudercontacten, e.a.

Ook de events georganiseerd door Paspartoe voor verschillende doelpublieken, jeugd, MIA's, gezinnen en senioren kennen veel succes en dragen bij aan een positievere beeldvorming, herkenbaarheid en promotie. De samenwerking en de participatieve manier van organisatie van deze events (BPA, LASSO, Citizenne, Muntpunt, Bop, en vrijetijdspartners) zorgen telkens voor een meerwaarde.

Het aantal aanbieders en het aanbod werden uitgebreid. Vooral het vrijetijdsaanbod met de vakantiewerking voor kinderen in de Gemeenschapscentra, via de sportdienst en de jeugddienst van de VGC nam een hoge vlucht. Vanaf schooljaar 2016-2017 werd de (sport-na-school) SNS-pas ook gekoppeld aan Paspartoe/UiTPas. Sindsdien werden al 277 SNS passen verkocht via Paspartoe. Vanaf het seizoen 2016-2017 is het merendeel van het cursussen- en het sociaal-culturele aanbod van de GC's aangesloten op Paspartoe met aantrekkelijke reductietarieven voor MIA's, en spaar- en omruilvoordelen voor elke pashouder. Het aanbod is nog uitgebreid met het aanbod van UPV, Tempora-tentoonstellingen en Aventure cinema. Midden 2017 werd een algemeen omruilvoordeel gelanceerd: Voor 30 punten kan je bij elke aanbieder ruilen voor een korting van 6 EUR (max. 3 keer per jaar).

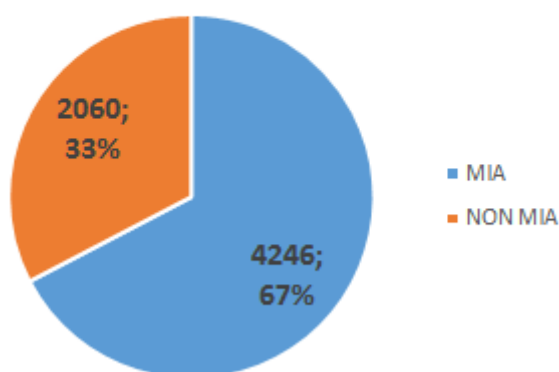
Kwantitatieve analyse

De kwantitatieve analyse is gebaseerd op cijfers van Publiq en cijfermateriaal van de administratie.

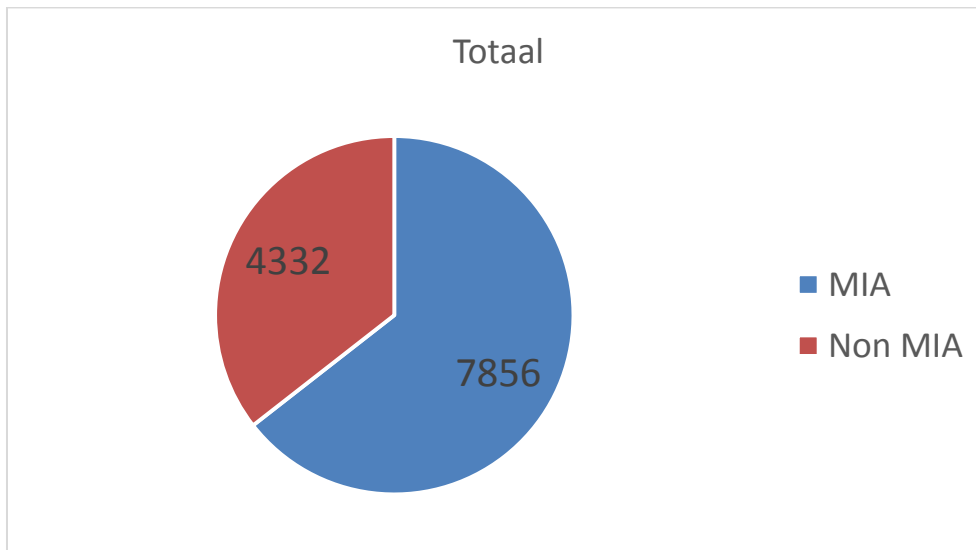
1. Aantal passen

Aantal pashouders op 15 juni 2015

Pashouder verhouding Mia vs Niet-Mia

Aantal pashouders op 1 december 2017

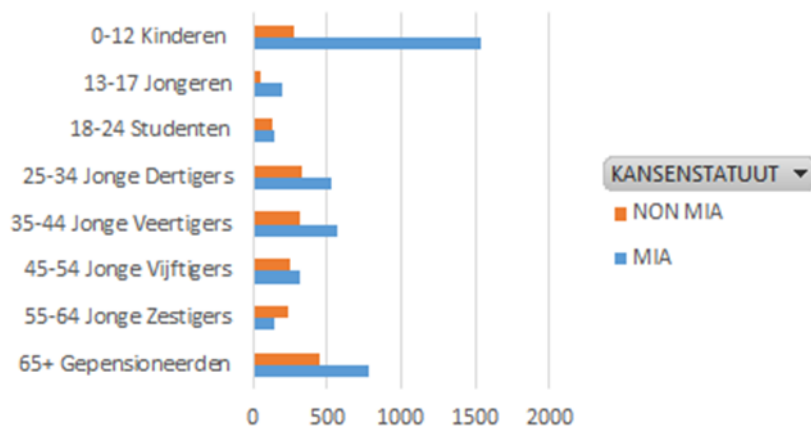

Onder invloed van het nieuwe actieplan is er een duidelijke stijging in aantal pashouders. In 2016 was er een aangroei met **1939**. In 2017 zijn er **2770** nieuwe passen bijgekomen. Hierdoor zijn er in het totaal **11 808** passen op 1 december 2017.

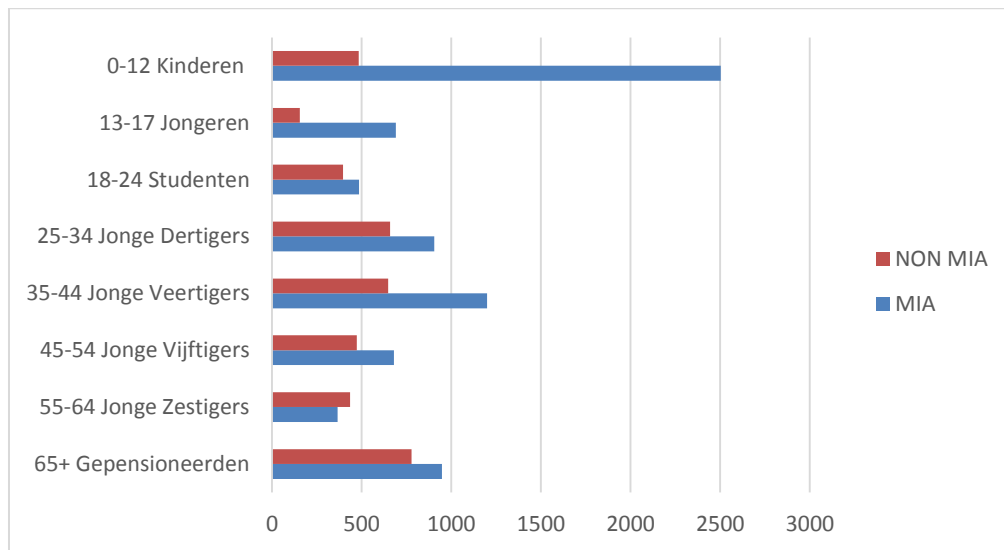
Er is een snellere stijging op te merken in het aantal aangemaakte MIA-passen. Maar het aantal niet-MIA passen verdubbelt in 2016-2017 zodat het procentueel aandeel van niet-MIA toch licht stijgt. Dit is normaal en een gewenste evolutie omdat Paspaspartoe iedereen wenst te bereiken.

De 22 gemeenschapscentra verkochten sinds de opening van de verkoopbalies samen 1461 passen. Hiervan waren 1046 MIA passen en 415 niet-MIA passen.

Totaal aantal pashouders per leeftijd op 15 juni 2015

Totaal aantal pashouders per leeftijd op 1 december 2017

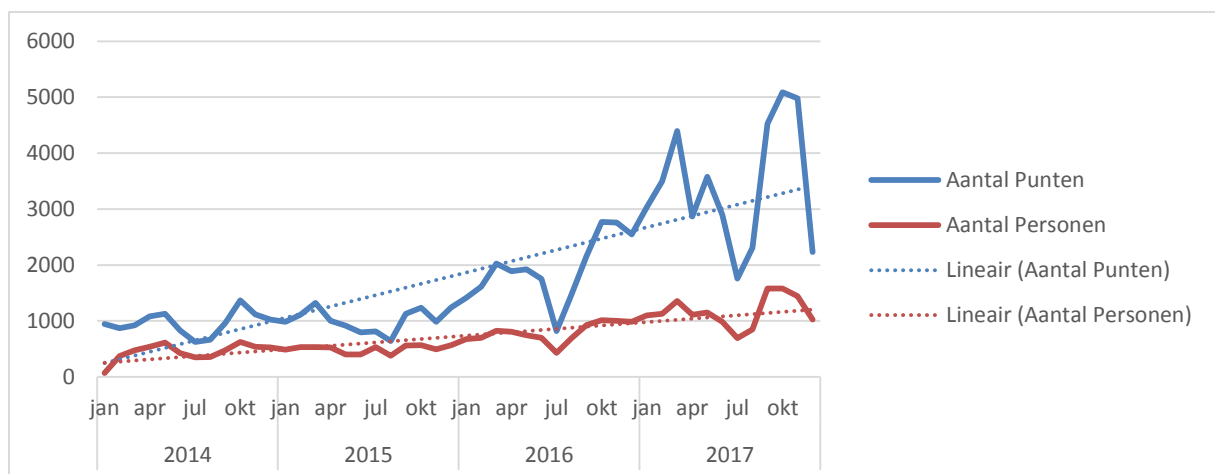

Alle leeftijden gaan erop vooruit. De grootste groep pashouders blijven de MIA-kinderen (0-12). De snelst stijgende groep is procentueel te zoeken bij de senioren. Deze laatste groep kent de grootste toename: van 7% in 2016 naar 15% in 2017. Opvallend is ook dat de groep MIA's en niet-MIA's het meest gelijk lopen in deze groep van senioren (met nog altijd de grootste groep MIA's). De andere leeftijdscategorieën blijven ongeveer gelijk. In de groep 13-17 jarigen blijven de niet-MIA kinderen het minst bereikt.

Als we de geografische spreiding bekijken dan zien we dat de grootste groep gevormd wordt door de Brusselaars (Brussel-stad) met 2.484 pashouders, op de voet gevolgd door inwoners van Schaarbeek, Sint-Jans-Molenbeek en Anderlecht. Daarna komen de andere gemeenten in het gewest. Watermaal-Bosvoorde staat als laatste met eind 2017 95 pashouders. 995 pashouders komen niet uit het Brussels hoofdstedelijk gewest. Het merendeel van deze personen wonen wel in de rand.

2. Punten sparen

Tabel gespaarde punten

Op 15 juni 2015 werden er 18.515 punten gespaard door 2.357 personen. Op 1 december 2017 is dit gestegen tot 88.026 punten, gespaard door 6.684 personen. Het aantal spaarders stijgt dus eveneens opvallend. Dit betekent alvast dat veel personen die een Paspardoe hebben deze

intensiever gebruiken als spaarkaart. Onder impuls van het nieuwe actieplan stijgt het aantal gespaarde punten significant en met de verspreiding van spaarzuilen bij de aanbieders en de nieuwe brochures is de evidentie om Paspartoe te gebruiken zeker toegenomen. Hiermee werd een belangrijke doelstelling, namelijk de activatie van het gebruik van de pas behaald.

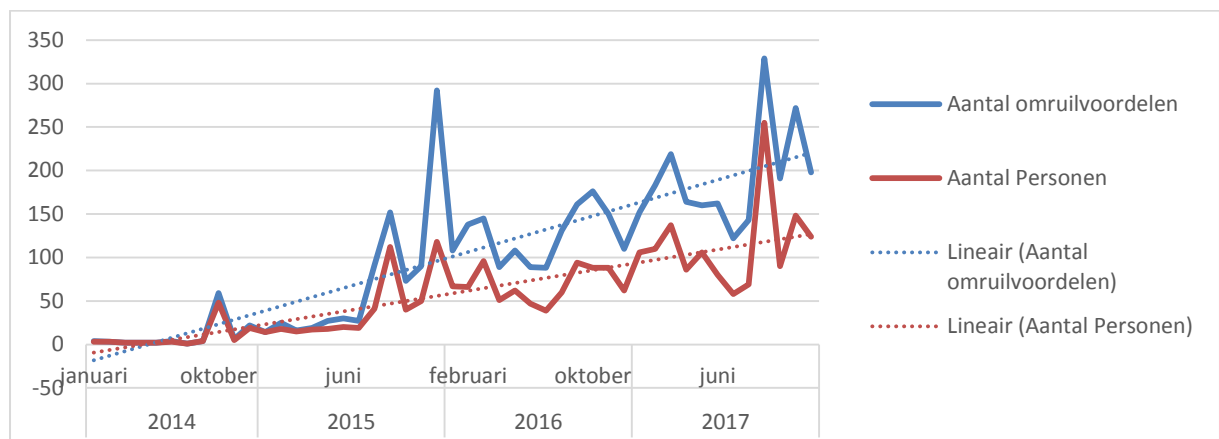
De verdeling spaarders per statuut is ongeveer gelijk. Er zijn net iets meer MIA spaarders, maar de niet-MIA's sparen meer punten (ze sparen dus vaker → meer punten per persoon). De puntenspaar-ratio (percentage pashouders die een punt spaarden) is met 10% gestegen (57%) in vergelijking met 2015. Als we deze ratio gaan bekijken voor MIA en niet-MIA apart, zien we dat de spaarratio van MIA verdubbeld is: 21% in 2015 en 47% in 2017, terwijl die van niet-MIA met 8 % gestegen is (van 66 % naar 74%). Pashouders sparen dus beduidend meer.

De grootste groep spaarders zijn de MIA-kinderen. Daarop volgen de niet-MIA senioren. De kleinste groep spaarders zijn de niet-MIA tieners met daaropvolgend de MIA-jongeren (18-24 j).

Jaarlijks kunnen we een sterke daling in aantal gespaarde punten waarnemen in de zomermaanden. Hierop volgt dan een piek in september. In 2016 werden er in juli slechts 820 punten gespaard, dit zijn er in 2017 1.757. Het hoogste aantal gespaarde punten wordt jaarlijks naar het einde van het jaar toe waargenomen: In 2017 was dit in oktober met 5.090 gespaarde punten, in 2016 was dit ook in oktober met 2.770 punten. Het maximale aantal punten op een jaar werd dus bijna verdubbeld in 2017.

3. Voordelen opnemen

Tabel omgeruilde voordelen vs aantal personen

Het aantal omgeruilde voordelen gaat in stijgende lijn. Ook hier is de invloed van de inspanningen om aantrekkelijke voordelen te bekomen bij de aanbieders zichtbaar. In 2016 zien we een grotere toename in het aantal omgeruilde voordelen dan in het aantal omruilers. In 2017 zien we een sterke toename in het aantal omruilvoordelen. De puntenruilratio (percentage punten die werden ingeruild) is gestegen van 7 % naar 34% in vergelijking met 2015. 64% van de omruilvoordelen worden door niet-MIA opgenomen. Slechts 25% van de omruilers zijn MIA-pashouders. Deze groep gaat in de eerste plaats voor de directe voordelen, zoals tickets aan kansentarieven, zonder te moeten omruilen.

Tijdens de voorbije twee jaar is Paspartoe erg populair geworden onder senioren. De grootste groep omruilers zijn de niet-MIA gepensioneerden, daarop volgen de MIA-gepensioneerden. Bij elke leeftijdscategorie behalve de kinderen van 0-12 zien we dat er meer niet-MIA's punten omruilen. De kleinste groep omruilers zijn de MIA-jongeren waarop de MIA-tieners volgen.

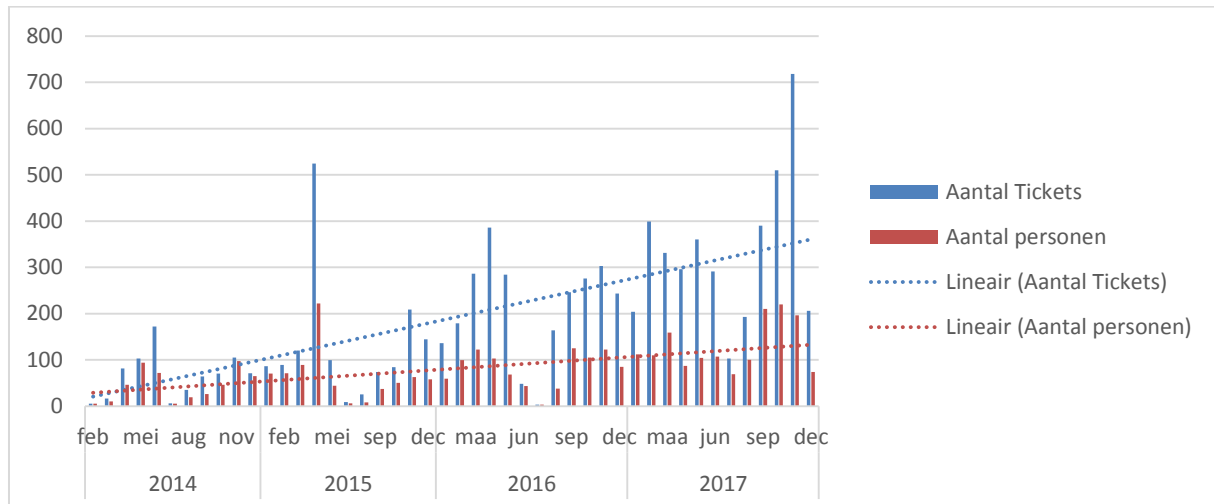
Jaarlijks is er een piek in september en een tweede piek in november-december. In 2016 werd de hoogste piek in oktober vastgesteld met 176 omruilvoordelen, in 2017 was dit in september met 329 omruilvoordelen. Net zoals bij het sparen van punten zien we een dieptepunt in de

zomermaanden. Dit was in 2016 in juli met 88 omruilverdelen en in 2017 was dit eveneens in juli, maar met 122 omruilverdelen.

Het aantal omruilverdelen blijft stijgen in 2017. Hetzelfde geldt voor het aantal omruilers. Ten opzichte van 2016 is er ook sprake van een sterke stijging in het aantal omgeruilde punten.

4. Reductietarieven

Tabel met reductietarieven

Ook bij het aantal tickets aan kansentarieven die in er gekocht werden, stellen we over de jaren heen een grote stijging vast. Het aantal personen die tickets aan reductietarieven kochten stijgt in veel mindere mate, maar ook hier stellen we een lichte stijging vast. De ticketratio percentage d.i. MIA die een ticket tegen kansentarief kocht stijgt van 17 % in 2015 naar 22% in 2017.

De meeste tickets worden door 65+ers gekocht. De leeftijdscategorie met het grootste aantal kopers zijn de kinderen van 0-12 jaar. Ook senioren beginnen het systeem van de tickets aan kansentarief stilaan goed te kennen en maken er meer en meer gebruik van. Kinderen van 0-12 kopen zo'n 2 tickets per actieve MIA, bij senioren worden er zo'n 11 tickets per MIA pashouder geregistreerd.

5. Conclusie

De uitvoering van het actieplan resulteert duidelijk in een positieve evolutie. Vooral het actieve gebruik van de pas geraakt goed ingeburgerd. Vanaf 2017 manifesteert zich ook een significante aangroei van het aantal pashouders. Onder invloed van een geslaagde zomercampagne 2017, gerichte communicatie en een aantal spraakmakende events zien we het aantal pashouders effectief toenemen. MIA's schaffen zich vaker een pas aan, maar maken minder gebruik van de spaarfunctie. De senioren maken graag gebruik van zowel het sparen en omruilen als het reductietarief. Jongeren tussen 13-24 jaar worden nog te weinig bereikt met Paspardoe. Maar een kleine twee jaar na de lancering van het actieplan staan we al veel verder. Paspardoe is ondertussen bevestigd als een positief instrument met nog veel groeimogelijkheden. De verdere uitrol van het UiTnetwerk in Vlaanderen zal deze evolutie ook nog mee ondersteunen.

Ter info

De lijst met voordelen en aanbieders wordt voortdurend bijgewerkt en kan geraadpleegd worden op www.paspardoebrussel.be. Er zijn 25 permanente verkoopbalies actief, 22 in de GC's, 1 in Bop, 1 in Muntpunt en 1 in het administratiehuis VGC.